

**VALSTYBINIO TURIZMO DEPARTAMENTO
PRIE ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

Į S A K Y M A S

**DĖL GIDŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMŲ IR PAŽYMĖJIMŲ
IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO IR VALSTYBINIO TURIZMO
DEPARTAMENTO PRIE ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2008 M. GRUODŽIO
15 D. ĮSAKYMO NR. V-90 „DĖL KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ GIDO
KATEGORIJAI BEI GIDO IR KELIONIŲ VADOVO PAŽYMĖJIMAMS GAUTI IR
PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO (PANAIKINIMO) TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PANAIKINIMO**

2011 m. lapkričio 17 d. Nr. V-135
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2002, Nr. 123-5507; 2011, Nr. 85-4138) 9 straipsniu:

1. T v i r t i n u Gidų profesinės kvalifikacijos reikalavimus ir pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos 2008 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. V-90 „Dėl Kvalifikacinių reikalavimų gido kategorijai bei gido ir kelionių vadovo pažymėjimams gauti ir pažymėjimo išdavimo (panaikinimo) tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 23-939).

DIREKTORĖ

RAIMONDA BALNIENĖ

PATVIRTINTA
Valstybinio turizmo departamento
prie Ūkio ministerijos direktoriaus
2011 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-135

GIDŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI IR PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiuo dokumentu nustatomi gidų kvalifikaciniai reikalavimai ir pažymėjimų išdavimo (panaikinimo) tvarka.
2. Gidas paslaugas teikia turėdamas pažymėjimą.
3. Pažymėjimas išduodamas Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) įvertinus profesinių žinių, išsilavinimo ir atitinkamos darbo patirties (stažo) kriterijus.
4. Šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **gidas** – nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis fizinis asmuo, kuris teikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;
 - 4.2. **ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis objektų ar vietovių lankymas pagal nustatytą maršrutą, kai dalyvauja gidas;
 - 4.3. **turistinė kelionė** – ilgiau kaip parą trunkanti individuali ar grupės asmenų kelionė pagal nustatytą maršrutą ir laiką;
 - 4.4. **pažymėjimas** – dokumentas, patvirtinantis, kad asmuo atitinka gido profesinės kvalifikacijos reikalavimus.

II. GIDŲ PROFESINĖS KVALIFIKACIJOS REIKALAVIMAI IR GIDŲ KATEGORIJOS

5. Profesinės kvalifikacijos reikalavimai gidui:
 - 5.1. būti susipažinusiam su Lietuvos Respublikos turizmo teisės aktais;
 - 5.2. išmanyti Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos disciplinas;
 - 5.3. būti susipažinusiam su pasaulio meno raida;
 - 5.4. būti susipažinusiam su Lietuvos turizmo ištekliais, lankytinomis vietomis ir objektais;
 - 5.5. išmanyti ekskursijų rengimo ir vedimo metodiką;
 - 5.6. išmanyti retorikos pagrindus;
 - 5.7. išmanyti bendravimo psichologijos pagrindus;
 - 5.8. mokėti valstybinę kalbą;
 - 5.9. išmanyti profesinės etikos normas;
 - 5.10. mokėti teikti pirmąją medicinos pagalbą.
6. Atsižvelgiant į profesinę patirtį, gebėjimą dirbti įvairiomis kalbomis ir vedamų ekskursijų maršrutų skaičių, įvertinus profesinę kvalifikaciją, gidams suteikiama antra, pirma arba aukščiausioji kategorija.
7. Antros kategorijos gidas turi turėti aukštąjį išsilavinimą, būti išklauses ne trumpesnę kaip 250 akademinių valandų specialų gidų rengimo kursą, kuris apima ekskursijų rengimo ir vedimo metodikos, retorikos, profesinės etikos, bendravimo, psichologijos, Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos disciplinas, ir būti išlaikęs praktinį ekskursijų vedimo egzaminą.
8. Gidų kursų išklausymas nėra privalomas:
 - 8.1. kai asmuo yra baigęs aukštąją mokyklą, kurios mokymo programoje yra visi gidų kursų pavyzdinėje programoje nurodyti dalykai su atitinkamu šių dalykų mokymosi valandų skaičiumi arba
 - 8.2. kai asmuo turi aukštąjį išsilavinimą ir yra išlaikęs 7 punkte nurodytų gidų rengimo

kurso teorinį ir praktinį ekskursijų vedimo egzaminus.

9. Pirmos kategorijos gidas turi turėti ne mažiau kaip dvejų metų antros kategorijos gido darbo patirtį ir būti pasiruošęs vesti ekskursijas ne mažiau kaip 3 maršrutais.

10. Aukščiausiosios kategorijos gidas turi turėti ne mažesnę kaip trejų metų pirmos kategorijos gido darbo patirtį, vesti ekskursijas bent dvejomis kalbomis ir ne mažiau kaip 5 maršrutais.

III. PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO TVARKA

11. Gido pažymėjimą išduoda Departamento direktorius Profesinės kvalifikacijos vertinimo komisijos teikimu (toliau – Komisija). Komisija sudaroma Departamento direktoriaus įsakymu iš Departamento, Kultūros ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos, Ūkio ministerijos, Lietuvos gidų sąjungos, Lietuvos turizmo asociacijos, Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos bei turizmo specialistus ruošiančių aukštųjų mokyklų atstovų. Komisijos nuostatai tvirtinami Departamento direktoriaus įsakymu.

12. Asmuo, pageidaujantis gauti gido pažymėjimą, pateikia Departamentui per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į Departamentą šiuos dokumentus:

- 12.1. užpildytą nustatytos formos prašymą (1 priedas);
- 12.2. aukštojo mokslo diplomo kopiją;
- 12.3. gidų rengimo kurso baigimo pažymėjimo kopiją arba pažymą apie išlaikytus teorinį ir praktinį gidų rengimo kurso egzaminus;
- 12.4. dokumentus, patvirtinančius gido darbo patirtį;
- 12.5. dokumentą, patvirtinantį valstybės rinkliavos sumokėjimą.

13. Išduoti gido pažymėjimą arba pateikti motyvuotą rašytinį atsisakymą išduoti gido pažymėjimą Departamentas privalo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo visų dokumentų, reikalingų gido pažymėjimui gauti, gavimo per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į Departamentą dienos. Jeigu dėl gido pažymėjimo išdavimo kreipiamasi elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą.

14. Priėmus sprendimą, kad pareiškėjas atitinka gido profesinės kvalifikacijos reikalavimus, Departamentas išduoda nustatytos formos gido pažymėjimą. Gido pažymėjime nurodomas asmens vardas, pavardė, asmens kodas, pažymėjimo išdavimo data, numeris, suteikta gido kategorija, gido kvalifikacijos pripažinimo data (2 priedas). Gido pažymėjimas išduodamas neterminuotam laikui.

15. Departamentui priėmus sprendimą, kad pareiškėjas neatitinka kvalifikacinių reikalavimų, apie tai jam pranešama raštu, nurodant neatitikimo priežastis.

16. (Neteko galios).

17. Gido pažymėjimas išduodamas jo gavėjui pateikus dokumentą, patvirtinantį apie valstybės rinkliavos sumokėjimą.

17¹. Jeigu dėl gido pažymėjimo išdavimo į Departamentą kreipiamasi elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą, 12 ir 17 punktuose nurodyti dokumentai pateikiami kontaktinio centro nustatyta tvarka.

18. Pažymėjimo gavėjas, pametęs arba sugadinęs gido pažymėjimą, gali kreiptis į Departamentą dėl gido pažymėjimo dublikato išdavimo. Pareiškėjas turi pateikti laisvos formos prašymą, apie pamestą pažymėjimą paskelbti viename iš Lietuvos Respublikos dienraščių bei susimokėti nustatyto dydžio valstybės rinkliavą.

19. Paaiškėjus, kad išduotame gido pažymėjime įrašyta informacija yra netiksli ne nuo gido priklausančių priežasčių, naujas gido pažymėjimas išduodamas nemokamai ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo išduoto gido pažymėjimo netikslumų nustatymo dienos, grąžinus gido pažymėjimą su netikslią informacija.

IV. PAŽYMĖJIMO GALIOJIMO PANAIKINIMAS

20. Gido pažymėjimo galiojimas panaikinamas Departamento direktoriaus įsakymu Komisijos teikimu:

- 20.1. kai gido pažymėjimui gauti buvo pateikti neteisingi duomenys;
- 20.2. dėl teisės aktų, reglamentuojančių gido paslaugų teikimą, nuostatų pažeidimo.
- 20.3. asmeniui pateikus prašymą dėl gido pažymėjimo galiojimo panaikinimo;
- 20.4. asmens mirties atveju.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Sprendimai dėl gido pažymėjimo išdavimo, gido pažymėjimo galiojimo panaikinimo arba atsisakymas išduoti gido pažymėjimą gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

22. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 9 straipsnio 8 dalimi ir siekdamas tikslo informuoti vartotojus apie fizinius asmenis, turinčius gido pažymėjimą ir ekskursijų metu teikiančius specialią informaciją apie lankomus objektus ar vietas, Departamentas interneto svetainėje www.tourism.lt viešai skelbia šiuos asmens, kuriam išduotas gido pažymėjimas, duomenis: vardą, pavardę, gido pažymėjimo išdavimo datą, numerį, suteiktą gido kategoriją, kalbas, kuriomis vedamos ekskursijos. Kiti asmens duomenys: savivaldybė, telefono numeris ir elektroninį pašto adresą yra skelbiami, jei Departamentas yra gavęs išankstinį savanorišką asmens sutikimą raštu dėl tokių duomenų skelbimo.

23. Gido asmens duomenų tvarkymo tikslai, principai, atliekami veiksmai, reikalavimai asmenims, tvarkantiems asmens duomenis, duomenų subjektų teisės ir jų įgyvendinimo tvarka nustatyta Gidų asmens duomenų tvarkymo Valstybiniame turizmo departamente prie Ūkio ministerijos taisyklėse.

Gidų profesinės kvalifikacijos reikalavimų ir
pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašo
I priedas

(Prašymo išduoti gido pažymėjimą forma)

(vardas, pavardė, asmens kodas)

(gyv. vietos adresas, telefono Nr., el. pašto adresas)

Valstybiniam turizmo departamentui
prie Ūkio ministerijos

**PRAŠYMAS
IŠDUOTI GIDO PAŽYMĖJIMĄ**

(data)

(vieta)

Prašau išduoti _____ kategorijos gido pažymėjimą.
(antros, pirmos, aukščiausios – įrašyti tinkamą)

Nurodau šiuos savo duomenis:

Išsilavinimas _____
(aukštasis/ aukštasis universitetinis – įrašyti tinkamą)

Studijų sritis _____
(meno studijų/ humanitarinių/ socialinių/ fizinių/ biomedicinos/ technologijos mokslo studijų)

Studijų kryptis _____

Diplomą išdavusi įstaiga _____

Diplomo išdavimo data _____, numeris _____

Gidų rengimo kursų baigimo pažymėjimą išdavusi įstaiga _____
_____, išdavimo data _____, numeris _____

Pažymą apie išlaikytus teorinį ir praktinį gidų rengimo kursų egzaminus išdavusi įstaiga
_____, išdavimo data _____, numeris _____

Bendras vedamų ekskursijų maršrutų skaičius ir jų pavadinimai: _____

Kalba (-os), kuria (-iomis) vedamos ekskursijos _____

Gido darbo patirtis *(metais, mėn.)* _____

Dėl asmens, turinčio gido pažymėjimą, duomenų skelbimo
Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) interneto
svetainėje www.tourism.lt

Esu informuotas (-a), kad duomenų valdytojas – Departamentas (juridinio asmens kodas 188708758, buveinės adresas Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 9 straipsnio 8 dalimi ir siekdamas tikslo informuoti vartotojus apie asmenis, turinčius gido pažymėjimą ir ekskursijų metu teikiančius specialią informaciją apie lankomus objektus ar vietas, interneto svetainėje www.tourism.lt privalomai viešai skelbs mano asmens duomenis: vardą, pavardę, gido pažymėjimo išdavimo datą, numerį, suteiktą gido kategoriją, kalbas, kuriomis vedamos ekskursijos.

Sutinku, kad Departamentas aukščiau nurodytu tikslu automatinio būdu tvarkytų ir Departamento interneto svetainėje www.tourism.lt skelbtų šiuos mano asmens duomenis (nurodyti tik tuos duomenis, dėl kurių yra išreiškiamas savanoriškas sutikimas):

Savivaldybė _____
 Telefono Nr. _____
 El. pašto adresas _____

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

Esu informuotas (-a), kad teisės aktų nustatyta tvarka turiu teisę:

- būti informuotas apie savo asmens duomenų tvarkymą;
- susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi;
- reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus mano asmens duomenis;
- reikalauti sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų;
- reikalauti sunaikinti neteisėtai, nesąžiningai sukauptus mano asmens duomenis;
- nesutikti, kad būtų tvarkomi mano asmens duomenys.

Patvirtinu, kad mano pateikta informacija yra teisinga.

Įsipareigoju apie prašyme nurodytą viešai skelbiamą asmens duomenų pasikeitimus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Departamentui.

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

PRIDEDAMA:

- 1. Aukštojo mokslo diplomo kopija, _____ l.;
- 2. Gidų rengimo kursų baigimo pažymėjimo kopija, _____ l.;
- 3. Pažyma apie išlaikytus teorinį ir praktinį gidų rengimo kursų egzaminus _____ l.;
- 4. Dokumentas (-ai), patvirtinantis (-tys) gido darbo patirtį, _____ l.;
- 5. Dokumentas, patvirtinantis valstybės rinkliavos sumokėjimą, _____ l.;
- 6. _____ , _____ l.

(kiti dokumentai)

Pastaba.

* Teikiant prašymą elektroninėmis priemonėmis per kontaktinį centrą, dokumentai pridedami kontaktinio centro nustatyta tvarka.

** Informacija apie valstybės rinkliavą pateikiama interneto svetainėje www.tourism.lt.

Gidų profesinės kvalifikacijos reikalavimų ir pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašo 2 priedas

GIDO PAŽYMĖJIMO PRIVALOMOJO BLANKO FORMOS APRAŠAS

1. Gido pažymėjimo privalomasis blankas (toliau – blankas) – kortelė.
2. Blanko formatas – 85,60 x 53,98 mm.
3. Blankas turi dvi puses.
4. Blanko pirmoji pusė:

	GIDO PAZYMEJIMAS/ GUIDE CERTIFICATE Nr./ No 00000 _____ kategorija/ category	
	<i>Vieta veido atvaizdai</i>	Vardas/ Name
Pavardė/ Surname		
Asmens kodas/ Identity No		Išdavimo data/ Date of issue 00-00-0000

5. Blanko antroji pusė:

LIETUVOS RESPUBLIKA/ REPUBLIC OF LITHUANIA	
VALSTYBINIS TURIZMO DEPARTAMENTAS PRIE UKIO MINISTERIJOS/ STATE DEPARTMENT OF TOURISM UNDER THE MINISTRY OF ECONOMY	
Gido kvalifikacijos pripažinimo data	Date of recognition of guide qualification
00-00-0000	
XXX 000000	
↓ Blanko serija	↓ Blanko numeris

6. Blanko įrašai spausdinami valstybine ir anglų kalba.
7. Blanko techninės apsaugos priemonės nustatomos ir blankai gaminami Lietuvos Respublikos saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų gamybos įstatymo nustatyta tvarka.

Gidų profesinės kvalifikacijos reikalavimų ir
pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašo
3 priedas

(Neteko galios)

Gidų profesinės kvalifikacijos reikalavimų ir
pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašo
4 priedas

(Neteko galios)